

Prijímacie skúšky na školský rok 2019/2020

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST A

**NEOTVÁRAJTE, POČKAJTE NA POKYN !
PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU !**

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry ku prijímacím skúškam.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh.**

Na vypracovanie testu budete mať **60 minút.**

Najprv na nalepený štítok odpoved'ového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, ZŠ kde teraz študujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpoved'ový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

V pravopisnom cvičení doplňte chýbajúce y/ý, i/í alebo iné písmená, číslovky vypíšte slovom, **píšte čitateľne.**

Pri práci smiete používať iba modré pero.

Nesmiete používať zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.

1. Označte správnu skupinu **chýbajúcich i/i, y/y** v nasledujúcich vetách:
M-lk-nistar- rodičia sa minul- t-ždeň vrátili z krásneho v-letu. Dali nám tak t-p na zauj-mavú dovolenku.
- a) i, i, í, ý, ý, ý, i, í
  - b) y,i, í, ý, í, ý, y, i
  - c) y, y, í, ý, í, í, ý í
2. Napíšem si **žiadosť**. Zvýraznené slovo v uvedenej vete je:
- a) prívlastok
  - b) podmet
  - c) predmet
3. K typickým znakom **balady** patrí:
- a) zhustený dej, vtipný dialóg
  - b) pochmúrny dej, napätie
  - c) veľký počet postáv, gradácia
4. Napíšte tretí stupeň prídavného mena **plný**.

Ukážka č. 1

V roku 1803 hrad vyhorel. Majitelia sa rozhodli obnoviť len kaštieľ, stredoveký hrad ostal v ruínach. V priestoroch kaštieľa sa usídlil okresný súd s väznicou. Objekt hradu a kaštieľa bol od roku 1989 neobývaný.

5. Čo **vyplýva** z textu ukážky č. 1 ?
- a) Hrad v 18. storočí vyhorel.
  - b) Po požiari bol hrad obnovený.
  - c) Už 30 rokov je hrad neobývaný.
6. Ktorá z možností **je** správna?
- a) opozitá: statočný – čestný – charakterný
  - b) synonymá: palica – bakoľ'a – trstenica
  - c) antonymá: hore- dolu, tupý – plochý
7. **Komu sa nelení, tomu sa zelení**. Uvedený výrok je:
- a) pranostika
  - b) porekadlo
  - c) príslovie
8. Čo je **beletria**?
- a) odborná literatúra
  - b) umelecká literatúra
  - c) literatúra faktu

9. Napíšte spisovný tvar podstatných mien **triangel** a **žáner** v nasledujúcich vetách:
Poznáme rôzne druhy bicích hudobných nástrojov, ako sú tamburíny, činely a (triangel).
Na festivale nájdeme hudobné (žáner) a nástroje, na aké si len spomenieme.

10. **Ktoré útvary** sú charakteristické pre publicistický štýl ?

- a) báj, groteska, žiadosť, vtip
- b) prejav, prednáška, životopis, diskusný príspevok
- c) úvodník, recenzia, posudok, interview

Ukážka č. 2

Kamil Peteraj: Nikto nevie - úryvok

Pamätaj si jedno: vždy sa zhora solí

A na cene získa čo je dávno preč

Kameň možno rozbiť – bolesť .....

Kým na svete inú nenájdeš

11. Ktoré z uvedených slov **doplňa** rým na zakrytom mieste ukážky č. 2?

- a) nepovolí
- b) zrež
- c) zakryť

12. Určte **druh rýmu** v ukážke č. 2.

13. Určte **gramatické kategórie** podčiarknutého slova v ukážke č. 2.

14. Vypíšte z ukážky č. 2 všetky **príslovky**.

15. V ktorej z možností v oboch slovách vyslovujeme **hlásku v** vždy ako **v**?

- a) havran, pravidlo
- b) vrana, dievča
- c) pravopis, vkus

16. Slovenčina patrí do **skupiny** jazykov:

- a) východoslovanských
- b) západoslovanských
- c) severoslovanských

17. Ústna alebo písomná **výmena informácií** medzi dvoma účastníkmi, t.j. medzi hovoriacim

a adresátom, sa nazýva:

- a) komunikácia
- b) artikulácia
- c) ilustrácia

18. V ktorej z uvedených viet **nie je** rozvitý nezhodný prívlastok?
- a) Môj starší brat kúpil mame kyticu červených ruží.
  - b) Získal som vzácny album futbalových hviezd.
  - c) Naše trojtýždňové liečenie v kúpeľoch bolo veľmi úspešné.
19. Ako sa nazýva podčiarknutý **umelecký prostriedok** z ukážky č. 3?
- a) prirovnanie
  - b) metafora
  - c) protiklad

Ukážka č. 3

Milan Rúfus zo zbierky *Nové modlitbičky*

Tomu, kto čisté srdce nosí,
k radosti veľa netreba.
Ten ľahko vzlietne
z rannej rosy
na chromých krídlach
do neba.

Detičky Božie.
Hviezdy bludné.
Ľalie tiahnu za nimi.
A Boh to vie
a nezabudne.
Nezabudneme ani my.

20. Do akého literárneho **druhu** patrí ukážka č. 3?
- a) lyrika
  - b) dráma
  - c) poézia
21. Koľko **zámen** a koľko **prídavných mien** sa nachádza v prvej strofe ukážky č. 3?
- a) 4 zámená a 3 prídavné mená
  - b) 3 zámená a 4 prídavné mená
  - c) 3 zámená a 3 prídavné mená
22. Ktorý z uvedených **názvov** najlepšie vystihuje obsah básne v ukážke č.3?
- a) Modlitbička za zatúlané deti
  - b) Modlitbička za postihnuté deti
  - c) Modlitbička za neposlušné deti

Ukážka č. 4

J.R.R. Tolkien: Hobbit - úryvok

Kto sú vlastne hobbiti?

Sú to drobní ľudkovia, človeku siahajú po pás a sú menší ako bradatí trpaslíci.

Hobbiti nenosia **siahodlhé** brady. V čarovaní sa takmer nevyznajú, ak nerátame všedné figle, ktoré im pomáhajú tíško a rýchlo zmiznúť, keď sa medzi nich zatárajú veľkí hlúpi ľudia ako my a dupocú ani slony, takže hobbiti ich počujú na veľkú diaľku. Často mávajú guľaté brušká. (Ak je to len trochu možné, obedujú dva razy denne.)

Obliekajú sa kriľavo. Topánky nenosia, lebo chodidlá majú od prírody tvrdé a porastené hrubými, hrejivými hnedými chlpmi. Majú dlhé, vrtké hnedé prsty, **dobromyseľné** tváre a smejú sa hlbokým šťavnatým smiechom.

23. Aký slohový **útvár/žáner** predstavuje ukážka č. 4?

- a) charakteristika
- b) opis
- c) úvaha

24. V ktorej z uvedených možností je správne určená **posledná veta** ukážky č. 4?

- a) jednoduché súvetie podrad'ovacie
- b) jednoduchá veta rozvitá s viacnásobným vetným členom
- c) jednoduché súvetie prirad'ovacie

25. Ktoré z uvedených tvrdení **nevystihuje** hobbitov z ukážky č. 4?

- a) Hobbiti využívajú rôzne figle.
- b) Hobbiti sú trpaslíci.
- c) Hobbiti chodia bosí.

26. Akým **slovotvorným postupom** vznikli zvýraznené slová z ukážky č. 4?

- a) odvodzovaním
- b) spájaním
- c) skladaním

Ukážka č. 5

Milan Lasica-Július Satinský: Márna lásky snaha - úryvok

(veľmi voľne podľa W. Shakespeara - upravené)

Nathaniel: Už roky ma trápi nepresnosť, s akou v našom jazyku označujeme jednotlivé živočíšne druhy. Napr. v slove mucha nie je nič bzučivého, nič hmýrivého. To slovo - mucha - nevyjadruje podstatu tej **beštie**.

Holofernes: Otče, vy máte daky nový výraz?

Nathaniel: Nuž, je to iba skromný návrh, myšlienka vznikla po večeroch pri nekonečných súbojoch s týmto dotieravým hmyzom.

Holofernes: Načo toľká skromnosť? Sme predsa vedci, ergo kolegovia. Von s tým!

Nathaniel: Tak teda počúvajte. Ja osobne si myslím, že mucha by sa mala volať **bzučiak** alebo hádam celkom jednoducho - bžkrľa.

Holofernes: Vravíte bžžžžkrľa? Nie je to príliš dlhý názov pre takú krátku zver?

Nathaniel: Čakal som túto výhradu, majstre. Tento názov sa dá ľubovoľne skracovať, vždy podľa veľkosti tej ktorej muchy.

27. Do akého **jazykového štýlu** zaraďujeme zvýraznené slová z ukážky č. 5?

- a) umeleckého
- b) hovorového
- c) publicistického

28. Napíšte slovom, koľko **replík** Nathaniela tvorí ukážku č. 5.

29. Ukážka č. 5 je založená na **dialógu**, ktorý je charakteristický pre:

- a) poéziu
- b) prózu
- c) drámu

30. Napíšte, aký typ viet z hľadiska **obsahu/modálnosti** predstavujú podčiarknuté vety v ukážke č. 5

Prijímacie skúšky na školský rok 2019/2020

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST B

NEOTVÁRAJTE, POČKAJTE NA POKYN !
PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU !

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry ku prijímacím skúškam.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh.**

Na vypracovanie testu budete mať **60 minút.**

Najprv na nalepený štítok odpovedového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, ZŠ kde teraz študujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpovedový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

V pravopisnom cvičení doplňte chýbajúce y/ý, i/í alebo iné písmená, interpunkčné a diakritické znamienka, číslovky vypíšte slovom, **píšte čitateľne.**

Pri práci smiete používať iba modré pero.

11. V ktorej vete je vyjadrený **priamy predmet**?
- a) Rozprávali sa o prázdninách.
  - b) Deti pomáhajú rodičom.
  - c) Peter číta knihu.
12. Utvor zo základného tvaru podstatných mien **genitív množného čísla**:
hora, päta, mäso
13. **Nie som škaredá**. Uvedená veta je:
- a) jednoduchá holá, jednočlenná
  - b) jednoduchá rozvitá, dvojčlenná
  - c) jednoduchá holá, dvojčlenná
14. V ktorej možnosti **je správne** uvedený jazykový štýl a žáner?
- a) umelecký štýl, zákon
  - b) publicistický štýl, žiadosť
  - c) administratívny štýl, vysvedčenie

Ukážka č. 2

Ekológia je vedný odbor biológie, ktorý skúma vzťahy medzi organizmami, životným prostredím a vzťahy medzi živými organizmami navzájom. Študuje ekologické systémy, ich štruktúru, organizáciu a zmeny v nich prebiehajúce. Prístup ekológie k štúdiu životného prostredia sa často považuje za interdisciplinárny. **Ekológia poskytuje teoretické a praktické poznatky pre riešenie problémov životného prostredia.** Poznanie základných ekologických princípov a zákonitostí je nutné pre zachovanie prírodnej rovnováhy; nutné pre trvalú existenciu zdravej a produkčnej krajiny.

15. Napíšte, k akému **jazykovému štýlu** patrí ukážka číslo 2.
16. Aký **slohový postup** prevláda v ukážke č.2?
17. Aké vety podľa **modálnosti/obsahu** prevládajú v ukážke č.2?
18. Uved'te, akým **spôsobom** vzniklo podčiarknuté slovo v ukážke č. 2.
19. Určte **slovné druhy** zvýraznených slov.

Ukážka č. 3

Jules Verne: Cesta na Mesiac

Vo chvíli, keď rozžeravený snop vyrazil do úžasnej výšky, plamenistý vejár ožiaril celú Floridu a na zlomok sekundy sa na **hodnom** kuse floridského územia noc zmenila v deň. Najmohutnejší ohnivý chochol spozorovali na mori až v stomíľovej vzdialenosti. Videli ho v mexickom zálive aj na Atlantickom oceáne a ne jeden námorný kapitán si zaznačil do lodného denníka, že zazreli obrovský meteor.

Výstrel z Columbiady sprevádzalo naozajstné zemetrasenie. Florida pocítila otras až v útrobach. Plyny zo strelnej bavlny, rozpínajúce sa horúčavou, s nepredstaviteľnou prudkosťou prerazili vzduchové vrstvy a umelý uragán, omnoho rýchlejší než búrkový, preletel ovzduším ako smršť.

20. Nahraďte zvýraznené slovo v ukážke č. 3 vhodným **synonymom**.
21. Napíšte **základný tvar** slova najmohutnejší.
22. Vypíšte z druhého odseku ukážky č. 3 jedno slovo, v ktorom sa nachádza **slabikotvorná spoluhláska**.
23. Ktorá skupina slov **nepatrí** k nespisovným?
  - a) odborné
  - b) nárečové
  - c) slangové
24. Jazykovedná disciplína, ktorá sa zaoberá **gramatickými tvarmi slov**, sa nazýva:
  - a) syntax
  - b) morfológia
  - c) lexikológia
25. Ktorá veta je napísaná bez štylistickej alebo gramatickej chyby?
  - a) V lekárni bola dlhá rada.
  - b) Trebalo tam byť včas.
  - c) Prišla po slovníky.

Ukážka č. 4

Ste nadpriemerný vo viacerých cyklistických kategóriách: v šprinte, v ťažkých jednodňových klasikách, v zjazde... V čom by ste sa chceli zlepšiť?

- Dobrá otázka. Ak chcem uspieť, musím byť ako jazdec čo najkompletnejší. Samozrejme, mohol by som sa zlepšiť v kopcoch. Ale budem potom vyhrávať? Vždy sa nájde ľahší a lepší vrchár. A hrozí pritom nebezpečenstvo, že to bude na úkor niečoho iného. Ak budem viac trénovať v kopcoch, môžem stratiť silu v šprinte. A naopak: ak sa sústredím len na šprint, nedostanem sa možno cez rozhodujúce stúpania s tými najlepšimi. **Pohybujem sa na veľmi tenkom ľade.**

Čo vás motivuje?

- Chcem zo seba vždy vydať maximum. Aj moje minulé víťazstvá ma motivujú. Stal som sa v cyklistike ikonou a chcem to potvrdzovať. A prirodzene, sú tu ľudia, ktorí mi fandi. Je to veľmi príjemné, keď jazdíte v stočlennom pelotóne a ľudia na chodníku kričia: „Peter Sagan!“

Aké máte ešte ciele?

- Majstrovstvá sveta a, prirodzene, monumenty. Vyhrať Paríž – Roubaix by bolo veľmi milé, to sa mi ešte nikdy nepodarilo. A ďalší zelený dres z Tour de France.

26. Napíšte, aký **útvar** publicistického štýlu predstavuje ukážka č. 4.

27. Uveďte číslom, koľko slabík má slovo **najkompletnejší**.

28. Zo zvýraznenej vety v ukážke č. 4 vypíšte **podmet**.

29. Uveďte, v akom jazyku boli napísané **prvé slovanské pamiatky**.

30. Vytvorte **antonimum** od slova lepší.